

Til kulturrådet

[post@kulturradet.no](mailto:post@kulturradet.no)

Trondheim 1.10.2021

Fra Norsk senter for folkemusikk og folkedans

## Svar på høring: Utkast til Norges andre periodiske rapport om arbeidet med konvensjonen om vern av den immaterielle kulturarven av 2003 til UNESCO i 2021

Takk for muligheten til å kommentere på utkastet til periodisk rapport og takk for en god prosess så langt. Sff synes dette er et meget bra kunnskapsgrunnlag for å rapportere til UNESCO. Vi har for øvrig forventinger til litt mer vurderinger og evalueringer i innspillet enn det som kommer fram pr dags dato da teksten til dels ikke svarer ut overskriftene med annet enn en oppramsing av fakta.

Vi ønsker også gjerne å se Kulturrådets og Norges vurderinger på om vi føler vi har levert på de forpliktelsene vi har og hva som videre kan forbedres. Vi kunne gjerne tenkt oss å kommentere på de vurderingene også. Men vi kan jo ta opp igjen den tråden senere også.

Noe av våre synspunkt på dette har vi også nevnt tidligere i prosessen. Det viktigste er statens prioritering av arbeidsområdet generelt. Vi opplever at det ikke får den plassen vi mener konvensjonsteksten sier at den burde ha. Vi ønsker at immateriell kulturarv kommer høyere opp på den nasjonale agendaen og at ressursene til arbeidet med å fremme, ivareta og verne de immaterielle kulturuttrykkene økes betraktelig. Det er et stort forbedringspotensial på å svare ut forpliktelsene i konvensjonen, og det må starte med en opprioritering fra staten.

Vi har også noen andre kommentarer til teksten som foreligger nå.

Overordnet skulle vi gjerne ha sett en mer konsekvent tilnærming til de forskjellige områdene innen IKA, jfr definisjonen som bl.a håndverk, musikk, dans, mattradisjoner, ritualer og muntlige fortellinger. For å vise hvordan IKA forvaltes forskjellig innenfor hvert område. Noen steder nevnes kun håndverk som eksempel og andre steder er det andre ting som nevnes.

I 1.4. spørres det om noen institusjoner eller organisasjoner får støtte fra staten. Og der nevnes mange som får støtte i grupperinger som for eksempel arkiv, museum, ngo`ere osv. Burde ikke hele det aktive miljøet som jobber med kunnskap om og i immateriell kulturarv nevnes her?

Det blir jo en påfølgende problemstilling når pkt 1.5 viser til de som blir nevnt over at listen i 1.4 ikke er uttømmende eller mer presis. Rapporten må nevne de tre nasjonale kompetansemiljøene hos Norsk senter for folkemusikk og folkedans, Norsk institutt for bunad og folkedrakt og Norsk håndverksinstitutt under «Centres of expertise» og beskrive disse på samme måte som de andre som er nevnt under denne overskriften. Det er også et poeng at alle disse tre senterne jobber spesielt med lokalmiljøene og tradisjonsbærerne for å ha god kontakt med de som er utøvere.

Under samme pkt 1.5 nevnes også arkiv. S. 23 : nettverk for norske folkemusikkarkiv og at det er 20 medlemmer. Det er vel neppe et poeng i pkt 1.5 at det er et nettverk. Spørsmålet er om det finnes

institusjoner som jobber med vern og ivaretagelse. Da er det vel bedre å nevne de ved navn? Det kan også være en bra måleindikator og få telt disse arkivene – og se om de består ved en senere rapportering eller evt hva annet som kan skje med dem. ( Som eksempel kan nevnes folkemusikkarkivet ved Universitetet i Tromsø der den som hadde ansvaret for arkivet har gått av med pensjon og ikke blitt erstattet, slik at det nå ikke er noen som «passer på» arkivet og det står i fare for forringelse.)

Under samme pkt 1.5 på «others» s 24 nevnes frivilligheten i generelle ordelag. Hvorfor ikke konkretisere de men enn å nevne generelle eksempler? Ja, korts sagt så står det vel igjen en god del arbeid med teksten på 1.5 for at den skal bli nyttig og leseverdige. Når det i rapporten nokså korrekt står at det meste av arbeidet foregår ute i institusjoner og organisasjoner som jobber direkte med feltet bør de også presenteres skikkelig under denne overskriften.

- Pkt 2.1 s 26 andre. Legg til UiO s museologi og kulturarv. (master)
- Ikke nevnte relevante? forskningsprosjekter:  
[FoodLessons: Kulinarisk arv som en ressurs i bygging av "Matnasjonen Norge 2030" - OsloMet](#)  
*«Prosjektets mål er å vise fram vår mangfoldige mat- og drikkekultur på innovative og spennende måter, samt stimulere til bedre samspill mellom tradisjoner og nye impulser. Vår hypotese er at den kulinariske arven har et stort potensial i produkt- og tjenesteutvikling, kan være en ressurs med tanke på identitetskapning, samt merkevarebygging og markedsføring av matnasjonen Norge. Ja, kanskje den også inneholder elementer som kan fortjene en plass på UNESCOs prestisjetunge liste?»*  
[SAMLA-prosjektet – Samla \(uib.no\)](#) «Digitaliserte samlinger av folkeeventyr, segner, balladar, trusførestellinger, folkemedisinske tradisjoner, mattradisjoner og handverkstradisjoner er eksempel på data som no blir tilgjengelig. Dette er viktig kjeldemateriale for forskning, men også for turistsektoren, kulturminnesektoren, kreative verksemder, utdanningsinstitusjonar, museum og lokale historieorganisasjonar.»
- S 51 pkt 7.2 eksempel på arkiv. Her er det behov for en revisjon av teksten. Revidert forslag følger:  
Arkivet til Norsk senter for folkemusikk og folkedans har en unik samling folkedans og folkemusikk som har over 16 000 filmer/ lydopptak. Arkivet og samlingene er kjernen i forskning, undervisning, videreføring og revitalisering, sceniske forestillinger og museumsutstillinger. Det er dokumentert endringer over tid, variasjoner mellom regioner og individuelle stiler, forskjellige dansetyper/taktarter. Boksamlingen til Norsk senter for folkemusikk og folkedans (innkjøp, donasjoner og rapporter til støtteordningen) inneholder ca. 8000 titler innen dans og musikk fra hele verden med hovedvekt på norsk folkemusikk og folkedans. Samlingen er søkbar på <http://sff.bibkat.no>.
- S 109 pkt 22. I den grad vår evaluering er relevant her kan det nå lenkes til selve rapporten og ikke anbudet. [Bygda dansar evaluering — Norsk senter for folkemusikk og folkedans](#)
- S 122 pkt c3. der er #meeto nevnt. Vi synes det er noe malplasert. Men om det skal være med er det relevant å vite om [Balansekunst \(balansekunstprosjektet.no\)](#) som er kultursektorens felles arbeidsverktøy for inkludering likestilling og mangfold i kulturlivet. Alle folkemusikk og folkedansmiljøets organisasjoner er invitert til å tegne medlemskap her. Sff

har i samarbeid med FOkorg og NU invitert til kurs for ledere i miljøet for å lære strategisk arbeid med dette og i høst sender vi ut en undersøkelse som skal følges opp av tiltak.

Lykke til med videre arbeid med rapporteringen.

Med vennlig hilsen  
Ellen Krageberg /s/

Direktør  
Norsk senter for folkemusikk og folkedans.